

Om dyrkelse af fællesskabet

af Mikkel Tode

Den 19/9 2019 bragte Kristeligt Dagblad en artikel i serien ”Gudstjenesten til debat” med Marie Nejrup, der for 12 år siden blev døbt som voksen. For hende drejer gudstjenesten sig om at fornemme det fællesskab, kirken er. Det må være ret livsomvæltende at indtræde i det fællesskab som voksen, navnlig i vores tid, hvor der snart kan blive set skævt til én, hvis man bekender sig som kristen. Som teologistuderende kender jeg kun alt for godt til det; jeg har ikke tal på, hvor mange gange en stille øl i venners lag på Bo-Bi Bar har udviklet sig til voldsomme diskussioner om Gud og Fanden. Og jeg kan forsikre om, at man ikke altid rejser sig lige opløftet fra taflet.

Jeg blev selv døbt som spæd i Maries nabosogn i Torslunde, hvor min mormor var provst. Jeg havde derfor også min daglige gang i præstegården, og jeg kom med i kirke fra en tidlig alder. Der blev sunget salmer, som jeg af og til ikke helt forstod. Hvad var det for ”bække i eng herinde,” og hvem er Hr. Hid, og hvorfor er han velkommen? Men så kunne jeg jo spørge efter gudstjenesten, hvad det alt sammen betød – for jeg fattede jo godt, at det her var vigtigt, og følelsen af, at der foregik noget helt afgørende i gudstjenesten, slog mig for alvor en dag som 9-årig.

Det var Kristi Himmelfartsdag. Solen skinnede, og Graver-Gert var gået i kirketårnet for at kime med de ældgamle kirkeklokker, hvis lyd jeg holdt så meget af. Og mens min mormor tog præstekjole på, aftalte vi, at jeg skulle gå til alters for første gang den dag. Og jeg husker, hvordan jeg knælede foran den røde alterbordsforside, der er landets første afbildning af en luthersk gudstjeneste, og forstod, at jeg tog del i et fællesskab. Ikke kun med de få andre, der knælede ved siden af mig, men også med dem på antemensalet – alt sammen under det gamle krucifiks over alteret.

Når jeg læser interviewet med Marie Nejrup, er flere ting, der undrer mig. Det gælder særligt det, der bliver sagt om nadveren, og jeg har en bange anelse om, at langt det meste peger tilbage på de præster, der har oplært (eller undladt at oplære) Marie i den kristne tro.

Marie Brammer Nejrup skriver bl.a.: ”Jeg tror, den der følelse af at skille sig ud og måske føle, at ens private tro bliver udstillet som nærmest ortodoks, hvis man medvirker, kan holde nogle fra nadveren. Og det er jo virkelig synd, for så splitter den i stedet for at samle.”

For det første er ortodoksi i kristen sammenhæng slet ikke så ringe endda. Det er ovenikøbet en ganske sund ting at stræbe efter, fordi den holder troen på plads, så den

ikke flakker om og finder på gode ideer. For det andet er nadveren netop det sande fællesskab – fællesskab med alle troende, levende som døde, og først og fremmest med Gud selv. Den samler de kristne med hinanden og med Gud, og den, der ikke vil tage del i dette fællesskab, kan jo blot lade være. Sådan er det med næsten alle fællesskaber. Det er derfor, det hedder ”at stille sig uden for fællesskabet.”

Hun skriver også: ”Selv holder jeg meget af, når der er noget personligt og meditativt på spil, og jeg tror, at eksempelvis et særligt godt stykke musik eller måske det at være stille sammen kunne være lige så styrkende for fællesskabet, som nadveren er. Og på den måde kunne man undgå følelsen af at skilte med sin tro.”

Her knækker filmen for alvor, for det fællesskab, der her tales om, er et skolegårds-fællesskab. Altså ét, hvor fællesskabet skal rette sig efter mig, for ellers vil jeg ikke være med, øv bøv! Det er en dyrkelse af fællesskabet og følelserne i stedet for Gud. Og sådanne fællesskaber har vi set mange af i historien. Nationalsocialismen og kommunismen, for nu at nævne nogle få. Sådan et fællesskab er kirken ikke! Og at ville fratage anfægtede kristne deres mulighed for at komme til alters og få syndernes forladelse ved gudstjenesten, fordi man selv er bange for at skille sig ud, og i stedet spise dem af med fine følelser og rørende stemninger, forekommer mig absurd. Det er stene for brød og slanger for fisk.

Derfor undrer jeg mig over, hvad præsterne, der har oplært Marie, mon har fortalt hende. Om Gud, om kirken, om sandt fællesskab og om nadver. Om syndernes forladelse, der skænkes os i nadveren, og som vi skal leve af som dagligt brød på denne jord. Den nadver, vi skal søge i lydig tro, og om hvilken K. L. Aastrup skriver:

*Der er kun mørkets gru og gys
hos os og alle steder.
Kun her, kun her, kun her er lys,
Hvor Jesus med os beder.*